

Toimetus ja talitus:

Kaarli t. 8.
Tel. 451-91.

Tellimise hind aastas

Üksuste viisi — à 50 snt.
Üksikult . — à 1 kr

Harjulane

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel . . . 6 snt. mm.
Esimesel " . . . 10 " "
Teksti sees . . . 12 " "
Kaitseliitlastele 50% hinnaalandus.
Tellimisi võtavad vastu kõik komp.
päälükud ja naisosakon. esindajad

Kaitseliidu Harju maleva häälekandja

Nr. 13.**23. septembril 1936. a.****IX aastakäik.**

Sisu: 1) Sakala sügismanööver (Eelkorraldus); 2) Malevapealiku korraldused; 3) Allüksuste pealikute korraldused; 4) Kuulutused.

Sakala sügismanööver

2.—4. oktoobrini 1936. a.

(Eelkorraldus).

I. Malevkondade-, kompanide- ja üks. rühmade pealikul „Harjulas“ nr. 12, s. a. määratud koosseisude kohaselt mehed nimeliselt ära määrata, jaod — rühmad koostada ning selle eest hoolitseda, et vähemalt kõik määratud mehed manöövrist saaksid osa võtta.

Soovitav, et üksused veel rohkem mehi välja tooks, kui see ettenähtud, sest käesolev suvi ja sügis võimaldab põllutööd manöövri ajaks enam-vähem lõpetada.

II. Kohalesõitmine.

Kohalesõit toimub 3-es osas:

1) neljapäeva öösel vastu reedet (öösel 1./2. okt.) sõidavad Tallinna-Sadama jaamast välja rügemendi staap, osa naiskodukaitse liikmeid, kes 2. okt. toitu valmistavad kohalesõitnud inimestele ja osa voori koosseisust.

2) Reede, 2. okt. sõidavad välja ratturkompani, rügemendi side rühm, pataljoni side rühm, rügemendi „g“ k-do ja pataljoni voor.

3) Reede öösel vastu laupäeva (öösel 2./3. okt.) sõidavad jalaväe-, raske-klp. üksused ja raske kuu- lip. üksustesse määratud mehed ning üldrühmadesse määratud jalamehed.

Kohalesõitmine on üksikasjaliselt märgitud **allpool toodud kavas** (vaata tabel).

Raudteevalitsuse korraldusel jaamades, kus toimub pealelaadimine, antakse vagunid kaitseliidu kasutada niivõrd aegsasti, et pealelaadimist jõutakse lõpetada päevavalgel.

Üksuste pealikutel aegsasti hoolitseda sõidupiletite ja veokirjade väljavõtmise eest.

Ühtlasi läbi rääkida jaamaülematega, mis ajaks, kus kohta ja kui palju ühte või teisi vagunisi meeste, hobuste, jalgratate ja vankritepeale laadimiseks ette anda. Kui üksuse pealik sõidab varem ära, jätab asetäitjad, kes ülejäänud osa määratud koosseisust kohale toob.

Et raudtee suudaks läbi viia kava kohaselt rongide liiklemist, on nõuetav manöövrisse sõitvatelt üksustelt:

1. Lähtejaamas pealelaadimine olgu aegsasti lõpetatud enne rongi läbisõitu jaamast. Peale laadimist toimetada „Manöövrijuhendi“ §§ 167—172 järgi; 2. Sõidul raudteel ei tohi kaitseliitlased anda põhjust rongi hilinemiseks (Manöövrijuhend §§ 173—187);

3. Sihtjaamale lähenedes olgu mahalaadimise kava koostatud ja kõik valmis seatud kiireks mahalaadimiseks (Manöövrijuhend §§ 188—208);

Kohalesõidu kava „Sakala“ sügismanöövrise.

Üksus	Väljasõit lähtejaamast						Ümberistumine			Rong jõuab sihtjaama		Lähtejaamas korraldaja ja sõitjate vanem			
	Sõidavad ja veetakse						Lähtejaam	Rongi nr.	Kuup. ja kellaaeg	Jaam	Rongi nr. nr.		Kuup. ja kellaaeg	Jaam	Kuup. ja kellaaeg
	Kaitsel.	Nk. liikm.	Hobused	Voorivankr.	Jalgr.	Väikekohe									
1) Öösel 1./2. okt., erarong nr. 221.															
Maleva Staabist	13	10	—	—	—	6	Tall.-Väike	221	1.10.36.kl.23.30	—	—	—	Kaarli	2.10.36.kl.07.18	Leitn. K. Kerjan
Viimsi komp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nehatu komp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mõigu ü. si. rühm	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Linnaümbr. mlvk. staap	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rae jsk.	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kurna jsk.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Raiküla jsk.	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski komp.	10	—	—	—	—	10	Paldiski	30	1.10.36.kl.20.20	Tall.-Väike	221	1.10.36.kl.23.30	—	—	Pealik J. Odres
Laitse komp.	10	—	—	—	—	—	Laitse	26	1.10.36.kl.19.26	—	221	—	—	—	Pealik V. Viik
Kloostri komp.	11	—	—	—	—	—	Vasalamma	—	1.10.36.kl.19.44	—	—	—	—	—	Pealik J. Voore
Keila II teh. komp.	28	—	—	—	—	—	Keila	—	1.10.36.kl.20.14	—	—	—	—	—	Pealik E. Neutov
Keila I komp.	22	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku:	99	27	5	1	32	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2) 2. oktoobril, erarong nr. 256/223.															
Kabala komp.	21	—	—	—	—	21	Koikse	nr.256/223	2.10.36.kl.10.30	Viljandi	225	2.10.36.kl.16.25	Kaarli	2.10.36.kl.17.18	Pealik A. Külvi (end. Kutsar)
Erarong nr. 225.															
Kodasoo komp.	5	—	5	—	—	—	Kehra	nr. 196	2.10.36.kl.03.08	Ülemiste	225	2.10.36.kl.06.30	Kaarli	2.10.36.kl.17.18	Pealik J. Rast
Kõnnu komp.	11	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiiu komp.	17	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolga komp.	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jõeletme komp.	6	—	6	—	—	—	Raasiku	—	2.10.36.kl.03.42	—	—	—	—	—	Pealik V. Andevei
Raasiku komp.	16	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aruküla ratsa k-do.	5	—	5	—	—	—	Aruküla	—	2.10.36.kl.03.56	—	—	—	—	—	Pealik J. Loopere
Rae komp.	4	—	4	2	—	—	Lagedi	—	kl.04.19	—	—	—	—	—	Pealik K. Põldmäe
Vääna ü. rühm	11	—	—	—	10	—	Vääna	nr. 66	2.10.36.kl.06.30	—	—	—	—	—	Pealik J. Iter
Harku komp.	2	—	2	—	—	—	Harku	—	2.10.36.kl.07.01	—	—	—	—	—	Pealik A. Suharov
Pääsküla-Tän. ü. r.	4	5	4	2	—	—	Nõmme-V.	—	2.10.36.kl.07.18	—	—	—	—	—	Pealik K. Kristal
Saku ü. r. jsk.	—	6	—	—	1	—	Saku	nr. 225	2.10.36.kl.09.48	—	—	—	—	—	Proua J. Veldemann
Saue komp.	30	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Pealik A. Sams
Saku komp.	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kohila komp.	4	6	4	4	—	—	Kohila	—	2.10.36.kl.10.35	—	—	—	—	—	Pealik J. Järv
Lohu ü. rühm	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juuru ratsa k-do	21	—	21	—	—	—	Hagudi	—	2.10.36.kl.11.08	—	—	—	—	—	Pealik E. Adamson
Kuimetsa ü. r. ja jsk.	4	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rapla komp. ja rk. r.	3	—	3	—	—	—	Rapla	—	2.10.36.kl.11.40	—	—	—	—	—	—
Kehtna komp. ja jsk.	5	6	5	3	—	—	Keava	—	2.10.36.kl.12.07	—	—	—	—	—	Pealik A. Arak
Kokku:	157	29	72	20	103	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—

3) 2./3. oktoobril, erarong nr. 227.

Peningi komp.	25	—	—	—	—	Raasiku	Nr. 12	2. 10. 36. kl. 18.17	Tallinn-V.	227	2. 10. 36. kl. 21.00	Õisu	3. 10. 36. kl. 06.15	Pealik A. Tuule
Kuusalu mlvk. (side)	10	—	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kolga	11	—	—	—	—	Kehra	"	2. 10. 36. kl. 18.05	"	"	"	"	"	Pealik L. Lepnurm
Loksa, Leesi, Kodasoo, Jõeletme, meri üksused	41	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kodasoo k.	17	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Anija k.	16	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Keila II tehn. komp.	12	—	—	—	—	Keila	136	2. 10. 36. kl. 17.14	"	"	"	"	"	Pealik Rank
Harku komp.	43	—	—	—	—	Rannamõisa	70	2. 10. 36. kl. 20.33	Liiva	227	2. 10. 36. kl. 21.15	"	"	Pealik T. Oja
Pääsküla-Tän. ü. r.	15	—	—	—	—	Nõmme-V.	"	2. 10. 36. kl. 20.59	"	"	"	"	"	Pealik F. Maksim
Linnaübr. mlvk. staap	13	—	—	—	—	Tallinn-V.	227	2. 10. 36. kl. 21.00	"	"	"	"	"	Pealik E. Heinaru
Linnaübr. mlvk. (rk.)	10	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	Pealik A. Kulasalu
Staabi komp.	52	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Vaida ü. rühm	16	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	Õisu	3. 10. 36. kl. 06.15	— " —
Nabala komp.	16	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	3. 10. 36. kl. 06.15	— " —
Rae komp.	11	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Viimsi komp.	42	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Nehatu komp.	40	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kurna ü. rühm	10	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Mõigu ü. rühm	18	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Triigi komp.	11	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Rapla k.	1	—	—	—	—	Männiku	"	2. 10. 36. kl. 21.30	"	"	"	"	"	— " —
Saku ü. rühm	10	—	—	—	—	Saku	227	2. 10. 36. kl. 21.42	"	"	"	"	"	Pealik A. Veldemann
Saku komp.	10	—	—	—	—	Kiisa	"	2. 10. 36. kl. 22.00	"	"	"	"	"	Pealik M. Trümann
Hageri komp.	32	—	—	—	—	Kohila	"	2. 10. 36. kl. 22.25	"	"	"	"	"	Pealik A. Oja
Kohila paberiv. ü. r.	11	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kohila komp.	31	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kernu komp.	8	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Lohu ü. rühm	10	—	—	—	—	Lohu	"	2. 10. 36. kl. 2.238	"	"	"	"	"	Pealik J. Möldre
Järlepa komp.	5	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Juuru komp.	22	—	—	—	—	Hagudi	"	2. 10. 36. kl. 22.52	"	"	"	"	"	Pealik J. Tutt
Ingliste komp.	3	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kaiu komp.	10	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Kuimetsa ü. rühm	15	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Rapla rk. ü. rühm	15	—	—	—	—	Rapla	"	2. 10. 26. kl. 23.30	"	"	"	"	"	Pealik J. Ostnik
Rapla komp.	33	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Valtu komp.	21	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Järvakandi komp.	16	—	—	—	—	Keava	"	2. 10. 36. kl. 23.48	"	"	"	"	"	Pealik E. Veinpere
Kehtna komp.	8	—	—	—	—	"	"	"	"	"	"	"	"	— " —
Ingliste komp.	5	—	—	—	—	Lelle	"	3. 10. 36. kl. 00.14	"	"	"	"	"	Pealik J. Liiver
Raiküla komp.	15	—	—	—	—	Raiküla	18	2. 10. 36. kl. 16.38	Raplas	227	2. 10. 36. kl. 23.30	"	"	Pealik O. Saviste
Kokku:	700	—	—	—	—	—	"	"	—	—	—	—	"	—
Üldkokku:	977	56	77	21	135	7	—	—	—	—	—	—	—	—

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Õnnetute juhtumite vältimiseks kõigil pealikuil, kelle juhtimisel sünnib peale- ja mahalaadimine, pöörata erilist tähelepanu sellele, et kõik ettevaatuse abinõud oleks võetud tarvitusele. Erilist rõhku panna hobusta laadimisel, iseäranis öösel ja pimedas (Manöövrijuhend § 171).

Kõik laadimiseks vajalikud abinõud, nagu: kirved, haamrid, naelad, klotsid, tangid (vooride laadimisel) jne. olgu laadimise juhtidel varakult muretsetud.

Igal toitlustajajaoskonnal võtta kaasa vähemalt üks tormilatern, igal naiskodukaitseliikmel — elektrilamp ja igal hobusemehel tormilatern või elektrilamp.

Ratsarühm, ratturkompani, raskekuulip. vankrid, majandusvoori vankrid ja köögid veetakse kohale reedel 2. okt., kuna reede ööse vastu laupäeva sõidavad kohale **ainult jalaväe osad** (laskurkompanid, sidemehed ja raskekuulip. mehed).

Iga ešloni varustatakse vajalise arvu laadimissildadega, s. o. iga 3 platvormi või hobuste vaguni kohta — üks sild. Mahalaadimisel Kaarli jaamas antakse lisasildu, milleks pöörata jaamaülesõidu poole.

Veo- ja sõiduauto mahalaadida Viljandis.

III. Toimkonnad.

1. Ešelonil nr. 221, väljumisega Tallinnast 01. 10. 36. kell 23.30: Ešloni ülem — kapten A. Välja; laadimise juht ja ešloni koosseisu vastuvõtja — ltn. K. Kerjan; ešloni korrapidaja — lpn. O. Piirsalu; sanitaarpealik — Dr. E. Pihlak; signalist — Staabi kompanipealiku määramisel;

2) Rongil nr. 256/223, väljumisega Koikse jaamast 02. 10. 36. a. kell 10.30: Meeskonna pealik — Kabala kompanipealik A. Külvi.

3) Ešelonil nr. 225, väljumisega Tallinnast 02. 10. 36. a. kell 09.00: Ešloni ülem — leitn. A. Jakobson; laadimise juht ja ešloni koosseisu vastuvõtja — ltn. E. Ant; ešloni korrapidaja — lpn. K. Kristal; veterinaarpealik — Dr. Freimann; signalist — Staabi kompanipealiku määramisel.

4) Ešelonil nr. 227, väljumisega Tallinnast 02. 10. 36. a. kell 21.00: Ešloni ülem — ltn. G. Masso; laadimise juht — ltn. E. Heinaru; ešloni koosseisu vastuvõtja — major M. Kulasalu; ešloni korrapidaja — major A. Kulasalu; sanitaarpealik — Dr. Raa; korrapidaja signalist — Staabi kompanipealiku määramisel.

Vagunite vanemad määrab ešloni korrapidaja.

Kõigil ešlonide toimkondlastel talitada „K. L. Manöövrijuhendi“ §§ 156—165 järele.

Märkus: „K. L. Manöövrijuhend“ on välja saadetud kõigile üksuste pealikele ja manöövrise määratud vanematele pealikele, milliste juhenditega aegsasti kõigil pealikel tutvuneda.

IV. Toitlustamine.

Rügemendi majanduspealikuks — maleva sekretär V. Tammet, temale abideks — A. Pikre, E. Roosmaa ja F. Traublum.

Majanduspealiku abiks toiduvalmistamise alal — pr. Soobik.

Köökide vanemad määrab ringkonna juhatus.

Manöövril osavõtjate maleva üksuste ja hobuste toitmine sünnib maleva kulul ja korraldusel.

Toit manöövril on tasuta, väljaarvatud leib, mis igal kaitseliitlasel ja naiskodukaitseliikmel manöövri ajaks kaasa võtta.

Kui mõni üksus leiba kaasa ei võta, siis sellest maleva staapi teatada, et leiba aegsasti muretseda, mida siis väliköökid juures müüakse.

Heinad manöövril on hobustele tasuta, kuna kaerad kaasa võtta.

Inimeste toidustamine sünnib juurde lisatud toitlustamise tabeli järele.

V. Väljavõtted manöövri ettevalmistuse ja läbi juhatus.

1. Manöövrijuhatus.

1. Manöövri üldjuht — peastaabi ülem kolonel J. Maide, VR II/3.
2. Manöövrijuhatus staabi ülem — peastaabi õppe-spordiosak. pealik kolonelleitnant A. Balder, VR II/3.
3. Operatiivjaoskonna pealik — peastaabi mob.-op. jaoskonna pealik kapten O. Kallikorm.
4. Operatiivjaoskonna pealiku abi — peastaabi laskejaoskonna pealik major H. Virit.
5. Majanduspealik — peastaabi majandusosakonna pealik Chr. Kask.
6. Vedudekorraldaja — peastaabi eriüksuste jaoskonna pealik kapten J. Lääne.

7. Vedudekorraldaja abi — peastaabi noorte kotkaste peastaabi ülem J. Tedersoo.
8. Informatsioonipealik — peastaabi kultuur-informatsiooni jaoskonna pealik kapten A. Truuvere.
9. Sidepealik — peastaabi õppejaoskonna pealik major E. Metstak.
10. Sidepealiku abi — peastaabi raadiooperaator H. Pärjel.
11. Juhatuse staabi komendant — peastaabi sekretär leitnant R. Raudsepp, VR. I/3.
12. G-ala juhataja — kaitseliidu gaasikaitse pealik D. Buxhoevden.
13. Sanitaarala juhataja — kaitseliidu sanitaarpealik san. kindralmajor A. Lossmann, VR 1/2.
14. Käsunduspealikud major J. Lepp, VR II/2 ja 3 ja peastaabi spordijaoskonna pealik leitn. E. Lepp.

2. Manöövrijuhatuse staap asub:

1. oktoobril kell 09.00 kuni 2. oktoobri kella 08.00 Viljandis, Sakalamaa maleva staabis (Jakobsoni 12, tel. kv. 27 ja Viljandi 2-14);
2. oktoobril kella 08.00 kuni 4. oktoobri kella 12.00 Loodi asunduses, algkoolimajas.

2. Sinisepoole Harju rügemendi moodustavad Harju, Pärnumaa, Järva ja Tallinna malevad.

2) Harju rügemendi pealikuks (Sinise poole üldjuhiks) on Harju maleva pealik major K. Saar ja peavahekohtunikuks Tartumaa maleva pealik kolonelleitnant P. Aasmus, VR II/2 ja 3.

3. Riietus, varustis ja eritusmärgid.

Riietus.

Manöövrist osavõtavad kaitseliitlased kannavad Sakala manöövris kaitseliidu vormiriie-tust, vähemalt vormikuub, müts ja käeside pealisriide vasakul varukal.

Manöövrise mitte ilmuda kingades ja lakksaabastes, mis vihmase ilma puhul küllaldaselt ei kaitse jalgu märjakssaamise eest. Erilist rõhku panna jalatsitele, et rännakutel ja manöövritegevuses vältida külmetamist, jalgade hõõrumisi ja vigastusi.

Varustis:

Manöövrist osavõtavad malevlased ja pealikud, jaopealikud abist kuni rühmapealiku abi (rühma vana) ja veltveebli ametkohani ja neile vastavate pealike ametkohani kaasa arvatud, relvastuvad kaitseliidu poolt välja antud püssiga ja padrunitaskuga. Pealikud, rühmapealikust (s. a.) alates kõrgemale ja neile vastavad pealikud relvastuvad püstolitega. Juhul, kui pealikul, kellel püstol ettenähtud, see puudub, relvastub püssiga.

Kõigis eriüksustes on malevlaste ja pealike individuaalrelvastus nii nagu see eriüksuste koosseisu kuuluvatele ja malevlastele vastavates eeskirjades nende ametkohtadele kindlaks määratud ja ette nähtud.

Raskekuulipildujaüksused varustuvad malevates olevate kaitseliidu raskekuulipildujatega.

Iga raskekuulipilduja kohta kaasa võtta 5 lindikasti.

Kõik manöövrist osavõtjad pealikud ja malevlased olgu varustatud vöörihmagaga.

Pealikul varustuda: binoklitega (võimalust mööda ja kellel olemas); — välikirjavahetuse raamatuga ja kirjutamisabinõudega (kompanii pealikud, luureüksuste pealikud, neile vastavad ja kõrgemad pealikud); — karditaskutega (võimalust mööda) ja manöövri rajooni kaartidega.

Eristusmärgid.

Sakala rügemendi (valge poole) koosseisukuuluvate pealike ja malevlaste eristusmärgiks manöövris on valge lint ümber mütsi. Lint peab olema asetatud: uue vormi mütsile rummu laiuselt ümber mütsirummu ja vana vormi mütsile umbes 5 sm. laiuselt ümber mütsi. Sobiva, valgest riidest puhta lindi muretseb iga manöövrist osavõtja kaitseliitlane omal kulul. Lindi asetab mütsile (õmbleb mütsi külge) iga kaitseliitlane manöövrise tulekul enne kodukohast lahkumist.

Harju rügemendi (sinise poole) koosseisu kuuluvail pealikul ja malevlastel mingisugust eristusmärki manöövris ei ole.

Manöövrijuhatuse koosseisu kuuluvad pealikud, ametmehed ja kõik vahekohtunikud kannavad kollast käesidet, pealisriide vasakul varukal.

Manöövrijuhatuse käsutuses olevad meeskonnad kui ka vahekohtuniku käsutuses olevad käskjalad ja ametmehed kannavad valget käesidet, pealisriide vasakul varukal.

Külalised kannavad eristusmärgina sinist käesidet, pealisriide vasakul varukal.

Manöövrijuhatuse koosseisu kuuluvad pealikud ja meeskonnad, vahekohtuniku, nende käskjalad ja külalised, varustatakse vastavate eristusmärkidega kaitseliidu peastaabi poolt.

Manöövrijuhatus, vahekohtunike ja külaliste sõidukite ja liikumisvahendite eristumärgiks on valge lipp, mis asetatakse sõidukile nähtavale kohale. Lipud külaliste sõidukite varustamiseks antakse välja kaitseliidu peastaabi poolt.

Kollase, sinise ja valge käesidemega varustatud isikute ja valgete lippudega varustatud sõidukite liikumine manöövri pirkonnas sünnib takistamatult manöövris teotsevate poolte poolt.

4. Pauklaskemoon.

Manöövrist osavõtnud malevate osad, üksused ja kaitseliitlased varustatakse pauklaskemoonaga, vastavalt relvadele ja osadele, manöövrist osavõtvate malevate poolt manöövrikestuseks järgmiste normide järgi:

Pauklaskemoona nimetus	Normid	Kellele määratud
1. paukpadrunid püssidele	60 tk.	Iga laskurkompanii, rk ja õk üksuse, ratturikompanii, ratsaüksuse ja mootorratturi üksuse koosseisu kuuluva kaitseliitlase kohta, kes manöövrist püssiga osa võtab.
2. Paukpadrunid püssidele	5 tk.	Iga patarei, s/autorühma, sideüksuse, g-kaitsekomando koosseisu kuuluva kaitseliitlase kohta, kes manöövrist püssiga osa võtab.
3. Paukpadrunid rk-jaile	1250 tk.	Iga r. kuulipilduja kohta.

Püssi- ja kuulipilduja laskemoonast antakse enne manöövri algust rügemendi ülevaatus kohal üksustele välja: laskuritele 30 paukpadrunit; — rk. raskekuulipildujaile 750 paukpadrunit iga rk kohta.

Kaitseliitlased, kelle pauklaskemoona normiks on ette nähtud 5 paukpadrunit, antakse pauklaskemoona terve norm korraga kätte. Raketid antakse üksustele täies normis korraga kätte.

Jalaväe ülejäänud püssi- ja kuulipilduja pauklaskemoon veetakse lahinguvõoris, kust üksusi täiendatakse pauklaskemoonaga vajaduste järgi.

Pauklaskemoona kulu manöövris arvestada niiviisi, et määratud normidest umbes pool laskemoona kulutatakse manöövritegevuse esimesel päeval, 3. oktoobril ja pool pauklaskemoona jääks manöövritegevuse teiseks päevaks, s. o. 4. oktoobriks. Laskemoonakulu normeerimise panen rügemendi-, pataljoni-, divisjoni pealike ja rügemendi koosseisu kuuluvate eriüksuste pealike peale.

Lahinglaskemoona mitte kaasa võtta.

5. Manöövrist osavõtvate väeosade ülevaatused.

Enne manöövritegevuse üldist algust ja osade tegevusse astumist, toimetatakse Harju rügemendi osade ülevaatus, mille eesmärgiks on: manöövrisse ilmunud kaitseliitlaste tervitamine; — rügementide osade ja allüksuste koosseisude kindlakstegemine ja üksuste koosseisu kuuluvate kaitseliitlaste, hobuste ja relvaed ravu kindlakstegemine; — kaitseliitlaste riietuse, relvade ja rakmete ülevaatus; — suurtüki- ja voorihobuste rakendite ülevaatus; — operatiivkäskude ja korralduste andmine pealikele ja osadele, manöövritegevusse asumiseks.

Manöövrist osavõtvate rügementide ülevaatuselviibib kaitseliidu ülem või tema esindaja.

Luursalga ülevaatus Õ i s u mõisa rajoonis 3. oktoobril kell 05.45; — kõikide osade, üksuste ja lahinguvõoride, väljaarvatud I ja IV pataljon, ülevaatus Õ i s u mõisa rajoonis kell 07.00; — I ja IV pataljoni ülevaatus kell 08.15.

Rügemendi ülevaatuskohale jõudmisel, iga pataljoni, divisjoni, ratturikompanii, eskadroni, õk rk kompanii, mootor-ratturirühma, s/autorühma, rüg. sirühma ja g-kaitsekompanii pealik rivistab oma osa või üksuse ülevaatuskohale, rügemendi pealiku poolt määratud kohale ja esineb ettekandega oma osa või üksuse kohalejõudmisest ja esitamiseks rügemendipealikule või pealikule, kelle käsutusse üksus määratud.

Osa või üksust esitaja pealik ühes suulise ettekandega esitab oma osa või üksuse koosseisu kirjaliku teatelehe (vorm Nr. 1) täpsate andmetega.

Ülevaatuskohale rivistuvad kõik osad ja üksused manöövriks määratud organisatsioonis ja koosseisus, relvatises ja varustises (paukpadrunid on meestele välja antud) ühes osade või üksuste juure kuuluva lahinguvõoriga. Ülevaatusel peab olema iga osa või üksuse pealikul teada oma osa kohalolev koosseis ja osa või üksuse koosseisu kuuluvate pealike nime-kiri, kuni jaopealikuteni juure arvatud.

Kõik pealikud ja malevlased peavad näo ja nimejärgi tundma oma vahetut pealikut. Iga pealik ja malevlane peab samuti näo ja nime järgi tundma oma kompanii, pataljoni ja rügemendi pealikut.

Enne manöövritegevusse astumist peab iga osa kui üksuse pealik ja malevlane olema informeeritud olukorrast, milles osal või üksusel tuleb manöövritegevusse asuda, ja teadlik oma ülesandest.

6. Väeosade koondumine pärast manöövri lõppu.

Pärast manöövri lõppsignaali (punased raketid ja pasuna signaalid) lõpetatakse otsekohe igasugune laskmine ja lahingtegevus. Selle järele algab manöövrist osavõtnud rügementide koondumine Teigaste talu rajooni. Jaod koonduvad jaopealikute juhatusel rühma koonduspunkti. — Rühma koonduspunktis toimetab rühma pealik oma rühma kaitseliitlaste ja relvade ülevaatuse ja viib pärast seda, kui kaitseliitlased ja varustis kõik kohal ja korras, rühma kindlas rivikorras kompanii koonduspunkti, mis määratakse kompaniipealiku poolt.

Kompanii pealik rivistab kompanii ja viib kompanii rivikorras kas pataljoni koonduspunkti või otsekohe oma rügemendi koondusrajooni, vastavalt pataljoni pealikult saadud korraldustele.

Rügemendi koondusrajooni koonduvad ühes lahingvooriga: rügemendi koosseisu kuuluvad kõik jalaväeüksused; — rügemendi suurtükiväeüksused; rügemendi koosseisu kuuluvad kõik eriüksused ja moto-meh. üksused; — manöövrist osavõtvate malevate orkestrid.

Rügemendi koondusrajooni ei koandu osade ja üksuste majandusvoorid, kes koonduvad manöövri juhatuse korraldusel 4. oktoobri hommikuks Viljandi aerodroomile või selle läheduses olevale kaitsevæ maaalale.

Rügemendi ülesrivistuse koondusrajoonis, manöövris tarvitamata jäänud pauklaskemoona äravõtmist kaitseliitlastelt, selle korraldamist ja kogumist korraldab ja juhatab rügemendipealik.

Rügemendi ülesrivistamise üldiseks korraldajaks ja juhatajaks rügemendi koondusrajoonis on kol. leitn. **A. Balder, Vr II/3**. Temale on abilisteks: major: **J. Lepp, Vr. II/2** ja **3**, major **E. Metstak** ja kapten **O. Kallikorm**.

Harju rügement, minu juhatusel asub rännakule järgmises korras: I pataljon, ühes lahinguvooriga; — II pataljon, ühes lahinguvooriga; — III pataljon ühes lahinguvooriga; — IV pataljon ühes lahinguvooriga; — ratturkompanii; — Pärnumaa maleva ratturirühm; — eskadron; — Harju maleva ratsarühm; — rüg. staabi sirühm; — rüg. g-kaitsekomando; — rüg. õk rk rühm; — rüg. suurtükivägi (hobuveoga patareid).

Distantsid rännakosade ja üksuste vahel: — kolonnide vahel 50 m; — pataljonide vahel 20 m; — kompaniide vahel pataljonis 10 m; — rügemendi eriüksuste vahel 10 m; — rühmade vahel kompaniis 4 m; — mootorsõidukitel liikuvate rühmade ja neile vastavate osade vahel 20 m.

Orkestrite asukohad rännakul. Harju maleva orkester liigub rännakul I pataljoni ees; — Pärnumaa maleva orkester liigub rännakul II pataljoni ees; — Järva maleva orkester liigub rännakul IV pataljoni ees.

Kõik orkestrid, peale Tallinna maleva orkestri lõpetavad rännakul mängimise 100 m kaugusel paraadivastuvõtjaist ja mööduvad neist mänguta oma pataljoni ees. Sel ajal mängivad orkestrid, mis asuvad rännakparaadi vastuvõtjate ees.

Jalgsi liikuvad osad mööduvad paraadivastuvõtjaist t a k t s a m m u l. T e r v i t u s k ä s k l u s i e i a n t a. Kõik pealikud, rühmapealikust arvates kõrgemale, tervitavad rännakparaadi vastuvõtjaid käe mütsi äärde tõstmisega. Kõik pealikud, rühmapealikuist nooremad, ja malevlased tervitavad rännakparaadi vastuvõtjaid pea pööramisega paraadivastuvõtjate poole hetkel, kui nende pealik tõstab käe tervituseks mütsi juure.

Rügementide jalaväeosad liiguvad Viljandi aerodroomile, kus rivinevad neile määratud kohal. Rivistuskohal osad hakistavad püssid ja koonduvad manöövri lõpparutusele.

Rügementide rivistamise ja lõpparutusele koondumise üldiseks korraldajaks Viljandi aerodroomil on major **H. Virit**, kellel abiliseks leitn. **R. Baudsepp, Vr. I/3**.

Rügementide suurtükivägi, ratsaüksused, s/autod, mootor- ja hobusõidukitel liikuvad lahinguosad, rügementide ja nende allüksuste lahinguvoor ei peatu Viljandi aerodroomil vaid liiguvad neile määratud pealelaadimiskohtadesse.

7. Maastiku kasutamine.

Taktikalisil õppusil ja manöövreis arvestatakse maastikku niisugusena kui see tegelikult on. Igasugused oletused maastiku muutuste kohta kas üldiselt või seoses aastaaajaga või ilmastikuga ei ole paikapidavad.

Orasepõldudest ja koristamata juureviljaaedadest on koondrivi kolonnides (jagu, rühm jne.) üleminek keelatud. Lahkrivis on orasepõldude ületamine ja juurviljaaedade läbimine lubatud, kui lahinguline tegevus ei võimalda nendest mööda- või ümberminekut ja kui see ei tee orasepõllule kahju.

Üksusil ja üksikul kaitseliitlasil on keelatud liikuda raudteetammi mööda või kasutada raudteetammi osade laskekohale paigutamiseks.

Raudteest üleminekul hoiduda raudteetammi (muldkeha) äärte mahatallamisest.

Keeldud on: puude ja pöösaste raiumine; — tuletegemine või relvadest tulistamine kergesti tuld võtvate esemete (hooned, õle- ja heinakuhjad, viljarõugud jne.) kardetavas läheduses; — aedade lammutamine ja purustamine kas läbipääsmise või ka kasutamise otstarbel.

Kaevamistöid võib teostada ainult manöövri üldjuhi poolt lubatud kohtades ja ulatuses.

Sillad, majad, raudteejaamad, veevärgid, teed (maanteed ja raudteed) ja igasugused muud ehitused loetakse purustatuiks, kui nendele on nähtavasse kohta üles pandud vahekohtuniku allkirjaga sellekohased teadaanded või kui tee purustuse ulatusest ja suurusest on teatatud tee kasutaja üksuse pealiku. Sellekohaseis teadaandeis peab olema tähendatud purustamise suurus või ulatus ja purustuse või rikke parandamiseks või kõrvaldamiseks kuluv aeg, arvestades olemasolevat tööjõudu, tööriistu ja parandusmaterjali.

Andmeid purustuste kohta võib vahekohtunik anda ainult siis, kui vastase osad on viibinud purustatava eseme juures, on varustatud vastavate purustusabinõudega (lõhkeained, tööriistad), on antud kõik korraldused, mis on tarvilised purustuste teostamiseks, ja on viibinud eseme juures purustuste teostamiseks tarvilise aja kestes.

On osa või üksus jõudnud purustatud silla juure, siis selle juht arvestab vahekohtuniku poolt purustuste kohta antud teadaannet. Kui jõest ülepääsemiseks on tarviline silla parandamine, siis antakse pealiku poolt tarvilised korraldused ja teadaanded, mis ta antud olukorras ette võtab. Silla paranduse korralduste täitmisele ei asuta, kuid viivitatakse üleminekuga silla juures niikaua, kuni antud korralduste ja teadaande kohaselt sild on ülepääsuks korda seatud.

Kui pealik otsustab jõest läbi minna ja läbipääs tõenäoliselt on teostatav, siis teatab pealik oma otsusest vastavale vahekohtunikule ja viib oma osa üle silla.

Vastase (mitte manöövri juhatuse) välitelefonivõrgu juhtmete rikkumine on lubatud, kuid niisuguses ulatuses või viisil, et sellega ei tekitataks kaitseliidule erilisi kahjusid.

8. Tehnilisi norme taktikalises tegevuses.

Igasugused taktikalised õppused ja manöövrid saavutavad oma eesmärgi lahingulise väljaõppe alal ainult siis, kui tegevuses arvestatakse taktikalist olukorda ja tule mõju. Mida tõenäolisemalt suudab iga vahekohtunik, iga pealik ja malevlane luua endale kujutluse vastase tulest ja selle mõjust, seda reaalsemaks ja õpetlikumaks muutub taktikaline tegevus.

Õppustest osavõtvate kõikide pealike üldiseks kohuseks olgu olukorra õige hindamine, tule arvestamine ja oma üksuse tegevuse juhtimine vastavalt lahingolukorrale ja vastase tule tõenäolisele mõjule.

Tule mõju arvestamisel silmas pidada järgmisi norme:

1. **Üksikud piilurid ja luurajad võivad läheneda vastasele**, viimase tule all ja lagedal maastikul, umbes kuni 400 m kauguseni; **ratsapiilurid** võivad tule all lagedal maastikul galopeerides läheneda vastasele ümarguselt 600 m kauguseni, kuid põhimõtteliselt ratsapiilur lahtisel maastikul jalaväe relvade tule alla välja ei sõida. Kinnisel maastikul ja vastase tuleta võivad üksikud piilurid ja luurajad (jala või ratsa) läheneda vastasele kuni tule avamiseni vastase poolt.

2. **Ratsapatrull** (jagu, rühm), kes on sattunud lahtisel maastikul ligikaudu niisama suure vastase jalaväeosa tule alla, päeval 100 m ja öösel 50 m kaugusel või lähemal, loetakse hävituks ja saadetakse tagasi oma väeosa juure. Luurepatrulli poolt kogutud andmed loetakse maksvusetuiks ja nende kasutamine on keeldud. Luursalk määratakse vahekohtuniku otsusega teatud ajaks tegevusetusele. Luurülesande täitmiseks võib väeosa uue luureüksuse välja saata.

Poolte kokkupõrgete juures lõpetatakse tulistamine jalaväe relvadest (püssidest, k.- ja rk.-kuulipildujaist) 50 m kaugusel vastasest, suurtükkidest 300 m kaugusel.

Rünnakul jäävad seisma jalavägi 45 m kaugusel rünnatavast vastasest ja ratsavägi (mitte jalastatud) 100 m kaugusel rünnatavast vastasest.

On rünnak lõpuni viidud, s. o. lähenetud rünnatavale kuni 50 m kauguseni, lõpetab kohalviibiv vahekohtunik või, kui viimane, kohalt puudub, vanem pealik lahingu tegevuse ja määrab pooltele uued lähetekohad ja aja tegevuse jätkamiseks.

Tangi ja soomusauto hävitamiseks on tarvilik kergel kahuril välja lasta otse sihtimisega keskmiselt 3 mürsku.

Soomusauto loetakse teovõimetuks, kui see on viibinud vähemalt 1 minuti kestvusel mitte kaugemal kui 75 m ja vähimalt 3 laskuri soomust läbistavate kuulide all. Käsigranaadid võivad soomusauto rivist välja, kui vähimalt 5 tabamist on saavutatud rataste või masina alla, kusjuures tabavusi loetakse 25% soomusautole väljavisatud granaatide üldarvust.

Kui mõlema poole vähemad osad (piilkonna patrullid) on üksteisele lähenemas, siis nende kokkupõrgete tulemuste ja tagajärgede hindamise aluseks võetakse kokkupõrkest osavõtnud inimeste ja relvade arv ja kummagi poole tegevuse osavus.

Vahekohtunike otsusel ebakohase tegevuse ja vastase tule mõjul rivist väljaviidud ja tegevusetusele määratud osad viiakse varude juurde ja nad võivad tegevusse astuda vahekohtuniku määramisel, kuid mitte varem kui 1 tunni pärast.

Tegevuse jätkamiseks uute lähtekohtade ja ajamääramisel tuleb üldiselt silmas pidada, et osade tagasitoomine kaugemale selja taha pole soovitatav, mis asjata väsitab tegevusest osavõtjaid ja kus kaotatakse aega õppusest osavõtmiseks.

Rivist väljaviidud hobuseid lubatakse tarvitada pärast aja möödumist, mis on tarviline hobuste järelejõudmiseks tagalast. Sedasama tuleb arvestada ka relvade ja muu materjalosa rivist välja viimiseks.

Kui poolte kokkupõrgete juures vahekohtunik puudub, siis teevad otsuse tulemuste ja tagajärgede kohta kokkupõrganud osade pealikud omavahelisel kokkuleppel, kusjuures kokkupõrkest osavõtnud kaitseliitlased jäävad oma kohtadele ja asendesse, kus nad asusid tegevuse lõpetamise momendil. Tegevusest osavõtnud kaitseliitlaste astumine vaidlusse vastaspoolte pealikutega ja kaitseliitlastega kokkupõrke tulemuste ja tagajärgede kohta on keeldud.

Kui kokkupõrganud poolte pealikud ei saavuta omavahelist kokkulepet, teeb otsuse ametikoha poolt vanem juuresviibijaist pealikuist, kelle otsust on asjaosalised kohustatud vastuvaidlemata täitma.

9. Sisekorra määrusi.

Manöövril peab valitsema täieline sõjaväeline kord. See avaldub pealikutel käskude, sisemäärustiku nõuete ja kaitsevälise korra täpsel täitmisel. Kaitsevälise korra ja distsipliini pidamises ei tohi ette tulla väärtusi ega kõrvalekaldumisi ühegi manövril osavõtva pealiku ega malevlase poolt. Iga kaitseliitlane austab sõjaväelist korda ja hindab eriti selle tähtsust lahingutegevuses ja manövril üldse.

Üksuste igasugused liikumised väljaspool lahingukorda, võivad sündida ainult rivikorras ja pealikutel juhatusel.

Lahingulises tegevuses täidetakse vastuvaidlematult ja ajaviitmata kõik pealikutel käsud ja korraldused. Kõik sel alal ettetulnud väärnähteid peab ettekandma vastava malevapealikul.

Eriti on keelatud: alkoholiliste jookide kaasatoomine ja nende tarvitamine manövril koondumisel, manövril kestusel ja tagasisõidul — omavoliline lahkumine oma üksusest või selle asukoha rajoonist.

Nende määruste täitmise eest on vastutav iga kaitseliitlane, pealik ja korrapidaja. Määruste mitte-täitjad karistatakse kuni väljaheitmiseni kaitseliidust.

Lähemalt Kl. manövril juh. §§ 57—70.

10. Sanitaar- ja veterinaarala.

Sanitaar- ja veterinaarabi andmine ja evakueerimine sünnib malevate korraldusel.

Sanitaarpersonal määrata: rügemendi S. P. moodustamiseks 1 arst, 1 õde ja 2 samariitlast või sanitari; — pataljoni (divisjoni) S. P. moodustamiseks 1 arst, 2 samariitlast; — igasse kompanisse (patariisse) 1 velsker või sanitar ja 2 meessamariitlast.

Sanitarpersonal peab olema varustatud vastavate esmaabiandmise arstirohtudega, arstimisriistadega ja sidumismaterjaliga.

Maleva arsti ülesandeks on ettevalmistuse ja kontrolli teostamine sel alal.

Üksuste korteritesse paiknemise rajooni sanitar- ja veterinaar luuret, nakkushaiguste, joogi- ja toidu valmistamise vee kõlbulikkuse jne. suhtes teostab vastav sanitaarpersonal.

Lähemalt vaata Kl. Manövriljuhend §§ 134—140.

„Sakala“ sügismanöövri 2. 3. ja 4. oktoobril 1936 a. Harju ringtoidustamise kava

Toit valmistada	Missuguse üksuse juure kuuluva väliköögis valmistakse toitu	Söögid	Missugust toitu valmistakse	Kus antakse toitu välja üksusele	Missugused üksused saavad toitu	Ümbkaudu toidulolijate arv	Märkused
2. oktoobril Kell 14.00	Väliköögis Nr. 1	Lõunasöök	Aedvilja- supp	Öisus	Kohalolijad, kes kuuluvad Harju rügemendi koosseisu, väljaarvatud Tallinna maleva suurtükiväe divisj. Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	140 160	
„	Väliköögis Nr. 7	„	„	„	„		
Kell 21.00	Väliköögis Nr. 1	Õhtusöök	Herkulapuder, peki ja piimaga	Öisus	Kohalolijad, kes kuuluvad Harju rügemendi koosseisu, väljaarvatud Tallinna maleva suurtükiväe divisj. ja 1. laskurkompani	140	
„	Väliköögis Nr. 2	„	„	„	Pataljoni staap ja 1. laskurkompani ning patalj. siderühm	70	
„	Väliköögis Nr. 6	„	„	„	Jalgratturite kompani	145	
„	Väliköögis Nr. 7	„	„	„	Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	160	
3. oktoobril Kell 04.00	Väliköögis Nr. 1	Homnikusöök	Kartulisupp	Öisus	Rügemendi staap, ratsa rühm, side komando, gaasikaitse komando, orkester ja Tallinna maleva mootor-rat. rühm.	190	
Kell 05.00	Väliköögis Nr. 2	„	„	„	Pataljoni staap ja 1. laskurkompani	160	
„	Väliköögis Nr. 3	„	„	„	2. laskurkompani	150	
„	Väliköögis Nr. 4	„	„	„	3. laskurkompani	150	
„	Väliköögis Nr. 5	„	„	„	4. laskurkompani	150	
Kell 04.00	Väliköögis Nr. 6	„	„	„	Jalgratturite kompani	150	
Kell 05.00	Väliköögis Nr. 7	„	„	„	Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	150	
Kell 07.00	Väliköögis Nr. 2	Lihaleivad	Lihaleibade kaasaandmine	Öisus	Pataljoni staap ja 1. laskurkompani	160	
„	Väliköögis Nr. 3	„	„	„	2. laskurkompani	150	
„	Väliköögis Nr. 4	„	„	„	3. laskurkompani	150	
„	Väliköögis Nr. 5	„	„	„	4. laskurkompani	150	
Kell 16.00	Väliköögis Nr. 1	„	Hernesupp	Sultsis	Rügemendi staap ja teised üksused, mis rüg. staabi juure kuuluvad	190	
„	Väliköögis Nr. 6	Lõunasöök	„	„	Jalgratturite kompani	150	
„	Väliköögis Nr. 7	„	„	„	Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	150	
Kell 17.15	Väliköögis Nr. 2	„	„	Viljandi m. Sultsist 1,5 klm. põhjapoolse talu j.	Pataljoni staap ja 1. laskurkompani	160	
„	Väliköögis Nr. 3	Õhtusöök	„	„	2. laskurkompani	150	
„	Väliköögis Nr. 4	„	„	„	3. laskurkompani	150	
„	Väliköögis Nr. 5	„	„	„	4. laskurkompani	150	
Kell 21.00	Väliköögis Nr. 1	„	Tee ja liha- leivad.	Sultsis	Rügemendi staap ja teised üksused, mis rüg. staabi juure kuuluvad	190	
„	Väliköögis Nr. 6	„	„	„	Jalgratturite kompani	150	
„	Väliköögis Nr. 7	„	„	„	Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	150	
4. oktoobril Kell 03.00	Väliköögis Nr. 1	Homnikusöök	Kohv ja või- leivad.	Sultsis	Rügemendi staap ja teised üksused, mis rüg. staabi juure kuuluvad	190	
„	Väliköögis Nr. 6	„	„	„	Jalgratturite kompani	150	
„	Väliköögis Nr. 7	„	„	„	Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	150	
„	Väliköögis Nr. 2	„	„	Viljandi m. Sultsist 1,5 klm. põhjapoolse talu j.	Patal. staap. ja 1. laskurkompani	160	
„	Väliköögis Nr. 3	„	„	„	2. laskurkompani	150	

	Väliköögis Nr. 4	"	"	"	3. laskurkompani	150
	Väliköögis Nr. 5	"	"	"	4. laskurkompani	150
Kell 15.00	Väliköögis Nr. 1	Lõunasöök	Värskkepasa- supp	Viljandis, aerodroo- mil	Rügemendi staap ja teised üksused, mis rüg. staabi juure kuuluvad	190
	Väliköögis Nr. 2	"	"	"	Patal. staap. ja 1. laskurkompani	160
	Väliköögis Nr. 3	"	"	"	2. laskurkompani ja 75 meest jalgratturkompanist	225
	Väliköögis Nr. 4	"	"	"	3. laskurkompani ja 75 meest jalgratturkompanist	225
	Väliköögis Nr. 5	"	"	"	4. laskurkompani	150
	Väliköögis Nr. 7	"	"	"	Tallinna maleva suurtükiv. divisjon	150
	Väliköögis Nr. 6	"	"	Viljandi raudtee- jaamas	Pealelaadid ja voor	150

M ä r k u s: toitlustajateks on välikööride juures järgmiselt:

- 1) väliköök Nr. 1 juures, mis kuulub rügemendi staabi juure, Nsk. Paldiski jsk. — 6 naiskoduk. liiget.
- 2) väliköök Nr. 2 juures, mis kuulub pat. st. ja 1 laskurkp. juure, Nsk. Saku as. jsk. — 6 naiskoduk. liiget.
- 3) väliköök Nr. 3 juures, mis kuulub 2. laskurkompani juure, Nsk. Rae jsk. — 6 naiskodukaitse liiget.
- 4) väliköök Nr. 4 juures, mis kuulub 3. laskurkompani juure, Nsk. Kuimetsa jsk. — 6 naiskoduk. liiget.
- 5) väliköök Nr. 5 juures, mis kuulub 4. laskurkompani juure, Nsk. Kehtna jsk. — 6 naiskoduk. liiget.
- 6) väliköök Nr. 6 juures, mis kuulub ratturkompani juure, Nsk. Kohila jsk. — 6 naiskoduk. liiget.
- 7) väliköök Nr. 7 juures, mis kuulub Tallinna m. suurt. div. juure, Nsk. Raiküla jsk. — 6 naiskoduk. liiget.

Toitlustajatel Naiskodukaitse liikmetel, välikööride peale kaasa võtta: 2 tormilaternat, 2 supikulpi, 2 kandikut (vähemalt), 2 kööginuga, mõni paar nuge-kahvleid, pühkerätte ja muid vähemaid köögitarbeid, mis toidu valmistamisel vajalikud.

Toitlustajad naiskodukaitse liikmed peavad varustatud olema pearättidega, valge põlledega ning katla kiteldega, kui see olemas.

Väliköögis Nr. 1-es ja Nr. 2-es toidukeetjad (Paldiski ja Raiküla jsk.) peavad kohale jõudma Öisu 2. oktoobri hommikuste rongidega, teised aga 2. oktoobri lõunaste rongidega.

**K. S A A R, major,
Harju malevapealik.**

11. Korteritesse paigutamine.

Manöövrivõime osavõtivate üksuste, staapide ja asutiste korteritesse paigutamiseks on võimalik kasutada neid elamuid ja hooneid, mis asuvad väeosale määratud rajoonis ja mille kasutamiseks on luba nende omanikelt.

Kohad üksustele nende korteritesse paigutamiseks määrab rügemendi pealik. Vahekohtunikud on korterites oma üksuste või staapide juures.

Välise ja sisemise korra eest, korterites ja paiknemisrajoonis, on vastutavad kõik otsekohesed pealikud.

Vastaspoolte korteritesse paiknemine 3. ja 4. okt. ööseks teostub manöövri juhatuse poolt määratud rajoonis, vastavalt manöövri päeva õhtu kujunenud olukorrale.

Üksused ja kaitseliitlased peavad kindlasti hoiduma ruumide ja elamuskohtade ümbruse roojastamisest, määrimisest ja rikkumisest. Tulega käia ümber piinliku ettevaatusega.

Rügemendi staabi poolt varustatakse allüksuste pealikuid korteri peremehelt võetava allkirja plankettidega, mis võetakse korterist lahkudes selle kohta, et peremehel ei ole mingisuguseid kahjutasu nõudmisi.

Ruumidest lahkumisel antakse ruumide või hoone kasutaja üksuse pealiku või tema poolt määratud isiku poolt omanikule üle ja võetakse omanikult, kui tal ei ole mingisuguseid kahjutasu nõudmisi, sellekohane allkiri. Allkirja plankette saab majanduspealik V. Tammets'alt. Allkirjad peale manöövri lõppu leitn. K. Kerjani kätte ära anda. —

**K. Saar, major,
Harju malevapealik.**

Malevapealiku korraldused.

Kuna käesolev ilus sügis võimaldab põllutöid aegsasti lõpetada, siis palun Sakala manöövrivõtte osavõtjail kaitseliitlastel ja naiskodukaitse liikmeil kodusel tööl aegsasti korraldada nii, et need ei ole taastamiseks manöövrivõtte osavõtule ega põhjuseks ärajäämiseks.

Üksuste pealikutel ja naiskodukaitse jaoskondade esinaistel nimeliselt kindlaks määrata osavõtjad ja nimekirjad osavõtjate peale maleva staapi saata hiljemalt 27. sept. s. a.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Allüksustepealikutete korraldused

HARJU MALEVA LINNAÜMBRUSE MALEV- KONNA PEALIKU KÄSKKIRI

Nr. 6.

20. septembril 1936. a.

§ 1.

Avaldan 16. augustil 1936. a. ära peetud malevkonna kergejõustiku meistervõistluste tagajärjed: Kohtadele tulnud:

A. kl. viievõistluses:

Evald Leevikov, Pääsküla ü/r. I kohale — 236,7 pkt.
Alois Neumann, Pääsküla ü/r. II kohale — 202,0 pkt.

B. kl. viievõistluses:

Roman Sams, Saue komp. I kohale — 216,9 punkti,
Vold. Einzel, Pääsküla ü/r. II kohale — 211,8 punkti.

3000 mtr. jooksus:

Roman Sams, Saue komp. I kohale — aj. 10,03,8 min.
Aug. Mölder, Saue komp., II kohale — aj. 10,10,8 min.

4×100 mtr. jooksus:

Pääsküla ü/r., I kohale — 53,0 sek.
Mõigu ü/r., II kohale — 55,0 sek.

NAISTE ALAD:

100 mtr.:

Asta Schmidt, Mõigu ü/r., I kohale — ajaga 15,2 sek.
Elfr. Kivit, Mõigu ü/r., II kohale — ajaga 15,4 sek.

Kaugushüpe:

Asta Schmidt, Mõigu ü/r., I kohale — 4,26 mtr.
Hilda Josef, Mõigu ü/r., II kohale — 3,63 mtr.

Kauulitõuge:

Linda Lepik, Viimsi — I kohale — 9,00 mtr.
Asta Schmidt, Mõigu ü/r., II kohale — 8,92 mtr.

5×60 mtr.:

Mõigu jaoskond, I kohale — 49,8 sek.

§ 2.

Käskkirja Nr. 5 § 1. (Harjulane Nr. 12 — 1936) osaliseks muuteks lugeda 300 mtr. laskurite klassis

teisele kohale tulijaks Pääsküla ü/r. 310 silmaga; järgmised üksused jäävad üks järk allapoole. Alus: protokoll.

§ 3.

27. septembril 1936. a. pühitseb malevkond oma XII. aastapäeva — seekord Sakus. Tagasi vaadates möödunud aasta tegevusele, peab tunnustama, et see on olnud edukas. Oleme jõudnud sammu lähemale oma eesmärgile, s. o. eeskujulikule lahingüksusele. Ja seda selle tõttu, et malevkonnas on valitsenud üksmeel ja töötahe. Olen kindel, et ka edaspidi püsib malevkonnas sama üksmeel ja ka isamaalik vaim. Soovin sellepärast kõigile head tahet ja edu edaspidiseks tööks.

§ 4.

Avaldan Saku laagris peetud väljaõppevõistluse tagajärjed:

Määruse § 10. p. a. kohaselt tuli I kohale Mõigu rindemeestejagu 4,5 pk. ja II kohale Pääsküla-Tänasilma ü/r. I rindemeestejagu 4,0 pk. Sama § p. b. kohaselt tuli rindemeeste parimaks jaopealikuks Mõigu ü/r. jao pealik Evald Laas ja parimaks jaoks Mõigu rindemeeste jagu koosseisus: Joh. Allikas, Martin Pihlak, Karl Sepp, Eduard Appelberg, Aug. Roots, Voldemar Koolmeister, Oskar Hinnu ja Joh. Landt.

Paremuselt teisele kohale tuli Pääsküla-Tänasilma ü/r. I võistlusjagu: pealik Hugo Miilvee ja malevlased: Edgar Reintam, Heino Laansalu, August Miilvee, Aug. Alsok, Alois Neumann, Aleksander Vooremaa, Valter Reintam, Hans Nugis, Voldemar Einzel.

Määruse § 10 p. c. alusel osutus malevkonna parimaks üksuseks väljaõppe alal Pääsküla-Tänasilma ü/r. 65 punktiga, kes omas ka rändauhinna I korda. Järgmiseks tuli Mõigu ü/r. 52,5 pk. ja Saku ü/r. 32,7 pk. Võistlusel selgus, et üksused olid väljaõppe alal tubli töö ära teinud, mille eest minu suurim tänu.

§ 5.

Avaldan üksuste hindamisanded käesoleva aasta kohta: Pääsküla ü/r. 85,0, Mõigu ü/r. 83,5 pk., Saue komp. 69,0 pk., Staabi komp. 69,0 pk., Rae komp. 67,0 pk., Nabala 65,5 pk., Saku ü/r. 63,5 pk., Viimsi 63,0 pk., Prangli ü/r. 56,0 pk., Nehatu komp. 54,5 pk., Kurna ü/r. 53,0 pk., Vaida ü/r. 47,5 pk., Harku komp. 45,0 pk. ja Saku komp. 41,0 pk.

Seega tuli esimesele kohale käesoleval aastal Pääsküla ü/r., võites väljapandud rändauhinna I korda.

Kodukaitse naisjaoskondade hinde tulemused olid järgmised:

	1936.	1935.		1936.	1935.
	a.	a.		a.	a.
1) Saue jsk.	40,0	36,0	7) Nehatu j.	28,0	28,0
2) Pääsküla j.	39,0	34,5	8) Rae jsk.	25,5	22,5
3) Saku ü/r. „	37,0	34,0	9) Harku „	25,0	28,0
4) Mõigu „ „	35,5	33,5	10) Viimsi „	15,0	—
5) Vaida „ „	33,0	36,0	11) Saku kp.	14,0	14,0
6) Kurva „ „	28,5	25,0	12) Nabala „	11,0	5,0

Sega tuli I kohale Saue jaoskond, võites rändauhinna I korda.

§ 6.

Avaldan malevkonna aastapäeva peokava 27. septembril 1936. a. Sakus:

- Kell 10,00 — kogum. Lubjaahjumäele — peoplatsile.
- „ 10,30 — paraad.
- „ 11,00 — spordivõistlused, võrkpall ja köievedu.
- „ 12,00 — võistlus rivi- ja lahingtegevuse alal.
- „ 15,30 — vaimulik talitus.
- „ 16,00 — auhindade väljajagamine ja võitjate austamine.
- „ 18,00 — pidu küünis.

Peol einelaud, soe söök välisköögist, loterii ja muud lõbustused. Mängib malevkonna puhkpillide orkester. Pääsmed peoplatsile võrastele 10 senti, õhtul küünis 50 senti kõigile.

Peopäeval ilmub ka malevkonna häälekandja „Tasuja“ 4 number. Peo üldkorraldajaks malevkonna pealiku abi lipn. Velner, Sisekorra pealik lt. Tiisväli. Malevkonna staap peoplatsi juures pealik Kiiutsi majas. Osavõtjate riietus K. L. vorm 3 kõigi aumärkidega.

§ 7.

Avaldan määruse võistluse korraldamiseks rivi- ja lahingtegevuse alal. Võistlus tuleb k. a. ärapidamisele malevkonna aastapäeval 27. septembril 1936. a. Sakus: Vahekohtunikudeks määran: õppepealik kapt. Lind, lt. Tiisväli, lipn. Lõoke.

M Ä Ä R U S

võistluse korraldamiseks rivi- ja lahingtegevuse alal.

Võistlusest võtavad osa üksused ühe laskurjaoga jaopaaliku juhtimisel. Jao koosseis 10 meest. Riietus K. L. vorm 3.

Võistluse kava:

1. Võistlejad asuvad võistlusplatsile, lahtiriietatult, s. o. paljajalu, kuued seljast ja mütsid peast; püssid on hakitatud. Vahekohtuniku vile järgi osavõtjad riietuvad, asuvad kohale ja jaopealiku käskluse järele võtavad püssid, joonduvad ja käskluse järele „valvel“ jäävad liikumatult seisma.
2. Vahekohtuniku vile järgi annab jaopealik käskluse püsside hakitamiseks, mille järele võtab jao juonele püsside ette; käsklusega valvel — lõpeb võistlus.

3. Võistlusjaod asuvad rivistatult püssidega platsile. Vahekohtuniku vile järgi annab jaopealik käsklused pööreteks paigal, viib jao taktsammul edasi, annab käskluse paremalt tagasi, võtab valvel sammu ja peatab jao.

4. Vahekohtuniku vile järgi annab jaopealik käskluse liikumiseks ja paiskab jao ahelikku, teeb hüpped vaenlase k. k. ja püssi tule all, annab käskluse rünnakuks ja viib jao rünnakule. Auhindadeks antakse parimale jaole rändauhinnad, mida tuleb kaitsta 3 korda ja teisele kohale tulijale diplom.

Võistlust hindab 5-punktilise süsteemi järgi 3-liikmeline komisjon. Iga ala (4) hindavad vahekohtunikud eraldi ja iseseisvalt. Paremusel väljaarvestamiseks arvutatakse vahekohtunikute hinded iga tegevusala kohta kokku ja jagatakse kolmele. Väljaarvestatud hinnete üldsumma annab üksuse paremusel hinded.

Komisjoni esimeheks on malevkonna õppepealik, kuna liikmed määratakse igal aastal malevkonna pealiku käskkirjaga.

Võistlus toimub kord aastas, malevkonna aastapäeval.

§ 8.

Avaldan määruse malevkonna parima naiskodukaitsejaoskonna hindamiseks:

M Ä Ä R U S

parima naiskodukaitsejaoskonna hindamiseks.

§ 1.

Hindamist teostatakse üks kord aastas malevkonna aastapäevaks komisjoni poolt, koosseisus: malevkonna pealik, piirkonna instruktor, malevkonna sekretär ja spordipealik. Algatus malevkonna pealikul. Hindamise tagajärjed avaldatakse malevkonna pealiku käskkirjas.

§ 2.

Hindamise aluseks võetakse jaoskonna aastane tegevus kõigil aladel 50-punktilises süsteemis, misjuures parimaks jaoskonnaks loetakse kõige rohkem punkte saanud jaoskond. Auhinnaks parimale jaoskonnale on väärtuslik rändauhinnad, mida tuleb kaitsta kolm korda.

§ 3.

Hindamise alused on järgmised:

1. Koostöö: 20 pk.

- a) malevkonnaga: malevkonna õppustel toitlustamine, — malevkonna loteriidele kaasa aitamine, — malevkonnapäevadest ja kogunemistest osavõtmine.
- b) oma üksusega: sama, mis p. a.
- d) noorkotkastega: noorkotkaste toetamine aineliselt, — kaasa aitamine noorte organiseerimisel.
- e) kodutütardega: sama mis p. d.

2. Majandusala: 10 p.

- a) toitlustamine, toitlusrühma organiseerimine, massitoitlustamise väljaõpe.
- b) sissetulekute soetamine, loteriid, korjandused jne.

3. Kehaline kasvatus: 5 pk.

a) spordivõistlused ja mängud; spordi edendamine liikmete vahel ja võistlused teiste jaoskondadega.

4. Asjaajamine: 10 pk.

a) kassa-aruanded ja ettekanded; asjaajamise korralikus, aruannete õigeaegne esitamine, korralduste õigeaegne täitmine jne.

b) organiseerimine; liikmete kogumine, erirühmituste loomine, nagu: toitlus-, sanitar-, pidude-, spordi- j. n. e.).

5. Riietus: 5 pk.

a) vormiriiete soetamine oma liikmetele ja vormis väljailmumine.

Kokku 50 pk.

§ 4.

Hindajad täidavad hindetabeli ühiselt oma tähelepanekute järgi aasta kestel. Hindamise kinnitab malevkonna pealik.

§ 9.

Avaldan määruse malevkonna parima üksuse hindamiseks:

M Ä Ä R U S**malevkonna parima üksuse hindamiseks.**

§ 1.

Hindamine toimub üks kord aastas malevkonna aastapäevaks komisjoni poolt, koosseisus: malevkonna pealik, piirkonna instruktor, malevkonna adjutant, spordipealik ja õppepealik. Algatus malevkonna pealikul.

Hindamise tagajärjed avaldatakse malevkonna pealiku käskkirjas.

§ 2.

Hindamise aluseks võetakse üksuse aastane tegevus kõigil aladel 100-punktilises süsteemis, misjuures parimaks üksuseks loetakse kõige rohkem punkte saanud üksus. Auhinnaks parimale üksusele on väärtuslik rändauhind, mida tuleb kaitsta kolm korda.

§ 3.

Hindamise alused on järgmised:

1. Sõjaline ettevalmistus: 10 punkti.

a) sisekord, b) distsipliin — kuivõrd üksus on organiseeritud Kaitseliidu kodukorra kohaselt, kas ettenähtud pealikud määratud ja vastavad oma ülesannetele ja kas valitseb üksuses distsipliin ja koostöö.

2. Rivikool: 5 pk.

a) üksikmehe ja jao kondrivi-õppus — kuivõrd üksikmehe ja koondrivi õppus on läbi viidud.

3. Lahingkool: 5 pk.

a) üksikmehe ja jao lahingõppus — kuivõrd üksikmehe ja jao lahingõppus on läbi viidud.

4. Laskeasjandus: 30 pk.

a) relvade materjaalosad, hoolekanne ja käsitamise algõppus; b) õppelaskmine; d) kaitseliidu laskekool; e) laskevõistlused; f) karikavõistlused; g) pealikute püstollaskevõistlused —

kas: a) relvade materjaalosad on kätte õpetatud, b) relvade hoolekanne ja käsitamise õppus on

teostatud; c) õppelaskmine on läbi viidud; d) kaitseliidu lahingkool on läbi võetud; e) on peetud laskevõistlusi, karikavõistlus ja pealikute laskevõistlusi.

5. Vahiteenistus: 5 pk.

a) vahiparaad, tunnimehe ülesanded. — Võetakse arvesse vahiteenistus ja korrapidamine üksuses, malevkonnas ja maleva võistlustel ning pidustustel.

6. Kehaline kasvatus: 10 pk.

a) spordivõistlused ja mängud; b) rännakvõistlused. — Kuivõrd on arenenud kehaline kasvatus üksuses ja kas on osa võtnud malevkonna ja maleva võistlustest.

7. Asjaajamine: 10 pk.

a) varade arvestamine ja nimekirjad; b) kassa-aruanded ja ettekanded. — Võetakse arvesse üksuse asjaajamine, varade arvestamine, aruannete esitamine ja ettekirjutuste täitmine.

8. Riietus: 10 pk.

a) pealikute riietus ja rakmed; b) malevlaste riietus ja rakmed. — Kuivõrd on malevlased ja pealikud soetanud vormiriietust. Riietuseks loetakse püksid frentš või pluus, müts, käeside ja vöörihm.

9. Naiskodukaitse: 5 pk.

a) organiseerimine ja koostöö. — Kas on üksuses organiseeritud naiskodukaitse ja kuidas on koostöö sellega.

10. Noored: 10 pk.

a) kotkaste organiseerimine; b) kodutütarde organiseerimine. — Kas on organiseeritud noored ja millise eduga need organisatsioonid töötavad.

§ 4.

Hindajad täidavad hindetabeli ühiselt oma tähelepanekute järgi aasta kestel. Hindamise kinnitab malevkonna pealik.

E. Heinaru,
ltn.

VARBOLA KOMPANILE.

Teatan, et kompanii karikavõistlus saab ära peetud kompanii laskerajal 4. oktoobril s. a., algusega kell 9 hommikul.

Võistlustest osavõtt kõigile kaitseliitlastele kohustuslik.

O. Vahter,
Varbola kompanii päalik.

RAVILA KOMPANII KAITSELIITLASTELE.

I.

Kompanii laskeharjutused on igal pühapäeval algusega kell 13.00 kompanii uuel laskerajal.

II.

Ravila kompanii karikavõistlus peetakse 11. oktoobril s. a. kompanii uuel laskerajal, algusega kell 12.00. Ilmumine kohustuslik.

M. Jürisson, n.-ltn.,
kompanii pealik.

RAE KOMPANII KAITSELIITLASTELE.

Rae kompanii „karikavõistlused“ peetakse 4. okt. s. a. „Kautjala“ laskerajal ja 11. okt. s. a. „Lagedi“ laskerajal, algusega mõlemil päeval kell 11.00.

Kusta Põldmäe,
kompanii pealik.

HAGERI KOMPANII KAITSELIITLASTELE.**I.**

Karikavõistlused Hageri kompaniis korraldatakse Rabivere laskerajal järgmiselt: II rühmale

27. septembril 1936. a., III rühmale 11. oktoobril 1936. a. ja I rühmale 18. oktoobril 1936. a. Algas kell 10 hom.

II.

Kompanii 11-da aastapäeva pidustused 6. septembril 1936. a. möödusid kõigiti hästi.

Kompanii juhatus avaldab siinkohal kõigile komp. kaitseliitlasile ja naiskodukaitse liikmeile, kes pidustuste parimaks kordaminekuks kaasa aidanud, oma suurimat tänu.

Arn. Oja, n.-ltn.,
komp. plk.

Teadaanded.

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks kaitseliidu ülema vhk. 17. IX s. a. nr. 316-R.:

„Korduvalt olen tuletanud meelde kaitseliitlasile, et iga üksiku kaitseliidu liikme, iga pealiku ja malevlase kohustetäitmisest, distsipliini austamisest ja viisakusreegleist kinnipidamisest oleneb kogu kaitseliidu hea nimi. Erilise auga ja korralikkusega tuleb aga kanda kaitseliidu mundrit ja esinedes selles, veel suurema tähelepanelikkusega täita viisakusreegleid — kaitsevaelisi kombeid. Tervitamine kaitseliidu teenistuskohuste täitmisel või ka väljaspool seda, kui kaitseliitlane on kaitseliidu täielises või osalises vormiriietuses, on kohustuslik ja see põhjeneb eeskätt ühisel oma liikmete vastastikusel lugupidamisel. Tervitab aga keegi teist, siis tervitus jätta vastuvõtmata on täiesti lubamatu. Tervitades kaitseväe juhtkonna üksikuid liikmeid, avaldame sellega suurt lugupidamist ja autunnet oma relvakaaslaste, kogu kaitseväge pere vastu. Kõike eeltoodud on üksikasjaliselt käsitatud Kaitseliidu kodukorras ja seega peab olema ka igale kaitseliitlasele teada.

Viimaste laskemeistervõistluste ajal viibis Tallinnas suurel arvul kaitseliitlasi, pealikuid ja malevlasi — ligi 1000 kaitseliidupere liiget maalt ja teistest linnadest. Pean tähendama, et oma rõhuvas enamuses kaitseliitlased esinesid täiesti korralikult ja kandsid oma mundrit laitmatult. Ei tulnud ette ainustki korrarikumist. Kohuseid täideti hästi. Kõigi selle eest korralikkudele meestele kiitus ja tänu.

Vaatamata eelöeldule, leidus siiski ka küllaldaselt üksikuid kaitseliitlasi, kelle kohusetunne mundri vastu ja esinemine jättis paremat soovida. Nii kandsid mitmed vihmapalitud eest lahti, seljal ripneva vööga. Ühel tähelepanuist olid lampassidega pükste juures jalas hallid, põlvede juurest tagasi pööratud aärtega sukad ja mingid viiskude taolised tuhvliid, mille „munder“ tõmbanud enesele möödaminejate üldist võõrastavat tähelepanu. Pressimata, kortsus mundreid oli näha siin-seal. Jalutamisel käte püksitaskudes hoidmine oli sagedane nähe. Tuli ette nähteid, et malevlased ja pealikud tänavatel ei tervitanud endist vanemaid kaitseliitlasi. Oli isegi nähteid, et nooremad ei vastanud tervitusele, kui vanem neid varem tervitas, vaid muigasid ja sammusid edasi, mis juba täiesti lubamatu. Kaitsevaelaste tervitamisest pandi harva tähele, kuigi seda ette näeb Kaitseliidu Kodukorra § 145.

Kaitseliidu Kodukorra § 93 kohaselt kaitsevaeliste kommete mittetäitmine või lohakas täitmine loetakse distsipliini rikkumiseks. Kes on ja tahab olla kaitseliidu liige ei tohi aga rikkuda distsipliini ja sellepärast tuletan uuesti meelde, et peale kõigi teiste teenistuskohuste ka mundri kandmise reegleid ja kaitsevaelisi kombeid tuleb igal kaitseliitlasel austada ja täita, — eriti veel siis, kui viibitakse pealinnas, linnas või üldse keskuses, kus rahvast koos. Pealikud andku eeskujuga ja jälgigu nooremaid sellel alal. See pole mitte ainult õiguseks vaid kohuseks kõigile pealikuile ja vanemaile.

Seisab ees meie suurkogunemine kaitseliidu Sakala manöövrissse. Loodan, et sellel koondu misel, kohapeal tegutsemisel ja tagasisõidul kodukohtadesse vääratusi siin nimetatud nõuete vastu enam ette ei tule.

Käesolev ringkiri avaldada kaitseliitlastele teadmiseks ja täitmiseks.“

II.

Haridusministeeriumi ja Raudteevalitsuse poolt on korraldus tehtud manöövriss osa võtvate õpetajate ja raudteeametnikkude vabastamiseks manöövriss päevadeks.

K. S a a r, major.
Harju malevapealik.

Jüri Volbrück'i

ja

Eduard Vienberg'i

Mälestavad:

Kuimetsa ü. r. nsk. jaoskond,
noorkotkad ja kodutütred.

Õnnetu surma läbi lahkunud salgapealiku abi

pk. Johannes Kask'e

Sünd. 10. XII. 1922. — Surn. 19. IX. 1936.

Mälestab leinas

„Tasuja“ rühm.